

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front Lapja

Szerkesztőbizottság:

Balogh István dr.
Független Kisgazdapárt

Erdei Ferenc
Nemzeti Parasztpárt

Révai József
Magyar Kommunista Párt

Montgomery seregeinek hatalmas támadása a Ruhr-vidék ellen

A szövetségesek sok helyen átkeltek a Rajnán

Wesel és Darmstadt elesett

Az oroszok elfoglalták Esztergomot és Veszprémet

Nyugaton az egész háboru egyik legdöntőbb jelentőségű nagyszabású hadművelete kezdődött még pénteken a Rajna alsó folyásánál. Párisi jelentés alapján már ekkor nyomban hírt adtunk Montgomery tábornagy hadseregcsoportjának megindított nagy támadásáról. A szövetséges főhadiszállás jelentése azonban a támadás első napján közlési tilalmat rendelt el és csak másnapadott ki részletes jelentést a rendkívüli jelentőségű hadmozdulatról.

Ezekből a jelentézekből és tudósításokból hatalmas méretű hadművelet képe bontakozik ki. Montgomery tábornagy négy hadserege a Rajna északi szakaszán Wesel és Duisburg között átkelt a folyón és szilárd hidfőállásokat létesítve feltartoztat-hatatlanul nyomul előre a Ruhr-vidék szíve felé. A két hét óta füstfüggöny leple mögé rejtett előkészületek után péntek este több, mint 3000 csapatszallító repülőgép és siklógép hirtelen lebecsátotta ejtőernyőseit a Rajna tulsó partján.

A nyugati front déli szárnyán a 3. amerikai hadsereg a mainzi hidfőállásból bravuros kitérés-sel fél nap alatt 70 kilométert haladva meglepetésszerűen elfoglalta Darmstadttot. Ugyanakkor az 1. amerikai hadsereg Koblenz alatt újabb átkelési pontot létesített a Rajnán és Frankfurt irányában tör előre.

Ez a kettős mozdulat bekerítéssel fenyegeti Frankfurtot, amelytől az élc csapatok már 12 kilométerre harcolnak.

A szövetségesek légi csapatai közvetlen a német tüzérségi vonalak hátamögött ereszkedtek a földre, ezáltal elérték azt, hogy a német tüzérséget mindjárt a hadműveletek elején teljesen ki tudták kapcsolni. Wesel városát szinte rajtaütésszerűen foglalták el a brit és kanadai csapatok, amelyek most tovább nyomulnak előre. A katonai szakértők persze hangsúlyozzák, hogy a keményebb német ellenállás még csak ezután várható, mindenesetre az a tény, hogy Montgomery seregei most már egy több mint 50 kilométer széles arcvonalon törnek előre, azt mutatja, hogy a Ruhr-vidék rövidesen teljes egészében a szövetségesek kezén lesz.

Keleten, a magyarországi arcvonalszakaszon rohamosan bontakozik ki Tolbukin marsall dunántúli nagy offenzívája, amely a német vonalak áttörése után most már Győr és Pápa előtt áll. Az offenzívához most csatlakozott Malinovszki támadása is, akinek csapatai Székesfehérvár után Esztergomot és Dorogot foglalták el. Ez a nagy átütőerejű offenzíva a jelek szerint rövidesen fel fogja szabadítani a még nyilas iga alatt szenvedő többi dunántúli területet is.

A Vörös Hadsereg diadalmasan tör az osztrák határ felé

Moszkva, március 26. A TASS iroda jelenti: Sztálin marsall külön napiparancsban közölte a magyarországi hadműveletekkel kapcsolatban, Tolbukin marsall csapatai 100 km-es frontszakaszon előretörve 75 kilométert haladtak előre. Elfoglalták Székesfehérvár, Veszprém, Zirc, Mór és Enying hely-

ségeket. Ezenkívül még 350 helységet szabadítottak fel. A németek itt 75 ezer halottat veszítettek.

Az orosz csapatok az eddig felsorolt helységeken kívül még a következőket szabadították fel: Balatonalmádi, Balatonkenese, Bakonyszentlászló és még 350 községet. A németek mint-

egy 600 foglyot veszítettek.

Sztálin marsall napiparancsban közölte, hogy Malinovszki tábornagy csapatai Dunántúlon csatlakoztak az offenzívához.

Megindult az egész szövetséges haderő a Rajna mentén

A Reuter jelenti a szövetséges inváziós haderők főhadiszállásáról: Montgomery tábornok csapatai a weseli szakaszon 19 kilométer szélességű fronton átkeltek a Rajnán. A támadásban a 21. szövetséges légihadosztály és a 2. és 9. amerikai hadseregek vesznek részt. A szövetségeseknek a levegőn át szállított csapatrészei már felvették az összeköttetést a 2. 9. amerikai hadsereggel. A 21. hadosztály kelt át először a folyón, mint annakidején Normandiában is. Inváziós bárkákon indult meg a támadás, melyeket uszó tankok követtek. Az átkelésnél a németek egyetlen lövést nem adtak le, csak az átkelés kezdetétől számított két óra múlva szólaltak meg nehéztüzérségük üggyei. Így az amerikai csapatok első áradata minden lövés nélkül simán érte el a partot. Amikor a németek tüzet nyitottak, a szövetségesek tüzérsége hatalmas ágyudörgéssel válaszolt és röviddel később elnémitotta a német tüzet.

A Montgomery hadseregnek a Rajnán átkelt csapatrészei teljesen egyesültek a légiúton szállított erőkkel. Az eddig létesített négy hidfő már összeolvadt egy összefüggő sávra. A németek főellenállási támaszpontja ezen a szakaszon Wesel városa már teljesen a szövetségesek kezében van. Walsum helységet, néhány kilométerre Duisburg előtt, szintén elfoglalták. Más helyen elérték Isselt és Sterkradet, amely már a Ruhr-vidék iparvárosai közé tartozik. Eddig 8000 német ka-

megettörték a nagyerejű német védelmet és 45 kilométerrel jutottak közelebb Györhöz. A Vörös Hadsereg csapatai elfoglalták Tatát. Malinovszki csapatai kétezer foglyot ejtettek Tolbukin tábornagy a bekerítés veszélyébe hozta Győr városát Veszprémtől husz kilométerre rohammal bevették Városlődöt

Sztálin marsall 2 számú hadparancsában közölte, hogy Koniev marsall csapatai Breslautól délre elfoglalták Niesse és Leobschütz városokat.

Keletporoszországban orosz csapatok behatoltak Danzig egyik külvárosába. Más csapatok elfoglalták Heiligenbeilt.

tona esett fogságba. Egy hid már készen áll és szövetséges erősítések özönlének át a folyó keleti partjára. További hat pontonhid építése már folyamatban van. Több mint 40 ezer szövetséges katonát szállítottak légiúton a Rajna keleti partjára.

Negyvennyolc órával a roham megindulása után 50 kilométer hosszú frontszakaszon átkeltek ki a szövetségesek, amely helyenkint 15 kilométer mély.

Az 1. amerikai hadsereg tegnap reggel kitört a remagnei hidfő területéről, átvágott a 9 német hadosztály által védett zónán és tíz kilométert hagyott maga mögött. A szövetséges páncéloskötelékek a Köln-Frankfurt közötti autóúton tülfekvő nyílt terepen nyomulnak előre.

A 3. amerikai hadsereg rendkívüli sikereket ért el a Rajnától nyugatra. Patton tábornok csapatai elfoglalták Darmstadt 90.000 lakosú városát. Frankfurtól 30 kilométerre délre. Más egységek már csak 19 kilométerre állnak Frankfurtól. Patton 4. páncélos hadosztálya negyvenöt kilométeres előnyomulás után foglalta el Darmstadttot, majd elérte a Majna folyót és átkelt rajta. Az átkelés pontja még nem ismeretes. A 3. hadsereg 5. gyaloghadosztálya 16 kilométerre áll Frankfurtól nyugatra. Szombaton éjjel Patton csapatai Koblenztől délre Boppardnál több újabb ponton átkeltek a Rajnán.

Hitler beismerte, hogy Németország elvesztette a háborút

Stockholm, március 26. A Stockholms Morgentidningen érdekes cikket közöl a német habikabinet február 24-én tartott üléséről, amelyen Hitler elismerte, hogy minden elveszett. A tudósító szerint az információ hitelességét egy résztvevő nyilatkozata biztosítja. Ennek a neve azonban sokkal ismeretlenebb annál, semhogy meg lehessen nevezni.

Az ülésen a hadikabinet 30 tagja vett részt. Előttük jelentette ki Hitler: A német történelem legnagyobb félrevezetésének áldozata vagyok. Ma már tudjuk: ha 1940-ben átkeltem volna a csatornán, akkor a harcnak már régen vége lenne. A nagyvezérkar részéről azonban az én kitűnő intuícióval elkészített terveimet (?) kivihetetlennek találták és nem hajtották végre. Ugyancsak a katonatisztek szabotázsra végett kezdünk bele a keleti hadjáratba. Az OKW részéről ugyanis a megbízott tábornokok nem ismerték fel az orosz fegyverkezési kapacitást és hamis adatokat közöltek velem. Így a háború elveszett — mondotta Hitler —, de gondoskodni fogok róla, hogy a Németországba behatoló nagyhatalmak ne találhassanak itt mást, csak romot, éhséget, tüzet, pusztulást, betegséget és halált.

A földművelésügyi miniszter felhívása

A földreform gyors és zavartalan végrehajtása érdekében szakemberekre van szükség. A földművelésügyi miniszter felhívással fordul az okleveles gazdákhoz, mérnökökhöz és földmérnökökhöz, akik a földreform végrehajtási munkájában részt akarnak venni, jelentkezzenek Szegeden a főispáni hivatalban. Elsősorban olyanok jelentkezzenek, akik már korábban hasonló munkálatokat végeztek. A jelentkezők okmányait vigyék magukkal.

Felhívás Szeged társadalmához!

A csillagbörtönben levő magyar hadifoglyok kéréssel fordulnak Szeged népéhez. A legrövidebb időn belül szükségük van a következő tárgyakra: zeneszerszámok, gramfon és lemezek, borbélyfelszerelés, cipőkefék, cipőkrém, pokróc, szalmazsák, hordozható WC, lapát, balta, fűrész, vaslemez és nyersvas, evőkanál, veder, hordó, deszka.

Az adományokat a Nemzeti Segélyszékházában (Kálvária-u. 10.) gyűjtik össze.

A francia légügyi miniszter egy repülőgépgyár munkásai előtt tartott beszédében kijelentette, hogy bebizonyítják, hogy az állam által ellenőrzés alá vett gyárakban kisebb a termelési költség, mint a privát üzemekben.

Órákat és aranyat

magas áron veszek. Elsőrendű javítóműhely. Klein Imre, Széchenyi-tér 15. sz. Kiss D. p. l. o. t. a.

Kéthly Annát, Szakasits Arpádot és Valentiny Agostont ünnepelte vasárnap Szeged munkássága

Tanuljunk meg élni a szabadsággal — Védjük meg minden támadással szemben a magyar proletáriátus egységét — Hajtsuk végre gyorsan a földreformot és biztosítsuk az ország ellátását — Baráti viszonyt a Dunamedence népeivel

A belvárosi mozi szüknek bizonyult. Szeged dolgozói a mozi előtti utcácskát is megtöltötték, hogy meghallgathassák nagy vendégeik beszédeit. A megafon messze vitte hangjukat, képletesen a város határain is túl, mert nyilatkozataik nemcsak Szeged, az ország egész népéhez szóltak.

A munkáskórust tapsolja a közönség, amikor bevonulnak az előadók. Hatalmas taps és éljenzés fogadja őket. Vörös József üdvözli a munkásság és Szeged egész népe nevében a vendégeket, majd a gyűlést megnyitja és átadja a szót Kéthly Annának.

A magyar dolgozók felelőssége

— A magyar dolgozók, a falunak és városnak száz- és százazrei és a velünk szövetséges magyar értelmiség rettentő felelősséget kapott a történelemtől, sokkal nagyobb, mint 1918–19-ben. Rettentő felelősséget és rettentő munkamenynyiséget. Ha végignézzük a reánk váró feladatokon, azt látjuk, hogy ezek a feladatok kettősek: negatív és pozitív feladatok. Negatív feladat eltakarítani nemcsak ennek a negyedszázados ellenforradalomnak romjait, hanem azt a piszkot és szennyet, amely ma egy éve előntötte ezt az országot és amely csúcspontját érte október 15-én. *El kell seperni, el kell pusztítani és el kell takarítani az utból egy ezeréves osztályuralom maradványait, hogy azután a tisztára seperjt földön elkezdhesük a pozitív feladatokat, az új Magyarország felépítésének gigászi munkáját.*

A demokrácia értelmezése

— A munkásmozgalom a benne levő kétkézi munkás és a vele együtt harcoló értelmiség az építő munkát szívesen vállalják. Mi szociáldemokraták teljes önbizalommal gondolunk e felé a munka felé és nem akarunk kishitűséggel és kisebbségi érzéssel ehhez a munkához hozzáfogni. A demokrácia szónak döntő jelentősége van. A demokrácia fogalma, a demokrácia jelszava, a demokrácia értelmezése, amely ma olyan magasan áll és ma utat mutat az ország dolgozó népességének, 701 év alatt üldözött, megvetett, kigunyolt és meghamisított fogalom volt ebben az országban. Most úgy látjuk és érezzük, hogy a demokráciának ez a fogalmazása, amelyre mi tanítottuk a fiatalságot helyes volt. És ha ez a demokrácia ma még nem teljes, úgy azt a kötelességet rója reánk, hogy ebben az új világban, új lehetőségek között, ezt a demokráciát meg kell tisztítani a reá-

akasztott sallangoktól, amelyeket az elmúlt néhány esztendő alatt belamagyarítottak.

Nem hajolunk meg semmiféle zsarnokság előtt többé.

— Megérdemljük-e ezt a szabadságot, vagy pedig nem tudjuk mit csináljunk a szabadsággal? Én tudom, hogy ez az utolsó 26 esztendő olyan szédítő méretű propaganda korszaka volt, amely az emberek ezreit megszedítette és elhitette velük, hogy az ur és a szolga viszonya kitörölhetetlen a világtörténelemből. Elhitette velük és belenyugdottak. Most, hogy feljöttünk a napfényre, az emberek félve járnak, mint akinek a szeme elől elvették az ellenzőket, bizonytalanul járnak a szabad utcákon, bizonytalanul beszélnek a szónoki asztalnál, mert maguk mellett érzik a rendőrt, aminek eredményeképpen ismét börtönbe lehet jutni. Bizonytalanul szólnak közbe a népgyűlésen, mert nem tudják, nines-e mellettük politikai nyomozó, aki az utcán várja, hogy bekísérje. Tisztelt elvtársak! Én azt hiszem, hogy ezt az érzést le kell vetkőzni valamennyiünknek. Önök mindig lerázták magukról nagy erővel és akarattal a szolgai érzést. Akik nem vettek részt, azoknak *most kell a többiétől megtanulni azt, hogy szabadok vagyunk, felemelt fejjel járunk és nem hajolunk meg semmiféle zsarnokság előtt többé.*

Kéthly Anna egyórás beszédét sokszor szakította meg a tömeg lelkes éljenzése. Beszéde végén hosszasan ünnepelték.

Vörös József a tündető éljenzéssel fogadott beszéd után

Szakasits Arpádnak

adja át a szót.
— Nekünk, szociáldemokratáknak a legbensőbb ügyünk a földreform ügye. Több mint félévszázad küzdelmei, borzalmas szenvedéseinek emlékei fűződnek ehhez a szóhoz, hogy földreform. ehhez a szóhoz, hogy parasztság, földművelő. Vér, börtön, internálótábor. Ez volt a magyar feudalizmus válasza a magyar szociáldemokratáknak követeléseire. Csendőrlóknak a patája alá került parasztok kiömlő vére volt a válasz. Nekünk tehát valóban a szívügyünk a földreform és sok drága emlék fűződik hozzá. Most végre valósággá vált a politikai jelszóból, az élet valóságává lett a földreform. *Az Ideiglenes Nemzeti Kormány a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban egyesültől párt osztónzésére ennek támogatásával rendeletben ki is adta már a földreformot. A nemzetgyűlés nemsokára törvénybe cikkelyezi*

ezt a hatalmas alkotást, amelyhez fogható 'a nép érdekében ezer esztendő óta a magyar törvényekben még nem kapott helyet. (Éljen, éljen!) Ezeresztendő per záródik le ezzel. De a rendelet tisztelt elvtársaim, csak holt betűknek a kerete, *élettel megtölteni a magyar föld népének és az ipari munkásság egyesült erejének kell. A parasztságnak és a munkásságnak kell a holt betűknek életet lehelni. Még pedig kettős okból: egyrészt azért, hogy a magyar feudalizmus örökre elpusztult legyen és soha többé hamvaiból fel ne támadhasson, másrészt hogy megteremtjük a magyar demokráciának legszilárdabb alapjait, a földreformot.*

Van a mi népünkben szabadság utáni vágy és akarat

— Budapest éhezik, bár nem, úgy mint az első hetekben. Megindulnak kelet felől a vonatok és hoznak segítséget és *olyan gyorsan, olyan mértékben jön a segítség, — nem a levegőből veszem amit mondok, — amilyen mértékben megerősödik a magyar demokrácia, ahogyan látják ott keleten, hogy a magyar nép akar és tud demokratikus államot felépíteni. Nem állunk segítség nélkül, rajtunk mulik csak, hogy vajjon elhagynak-e bennünket Európa demokratikus népei és egy szemétdomb lesz Magyarország, avagy pedig van itt letterő, akarat, készség és demokratikus erőforrás, hogy a romok telején egy új nagy Magyarországot teremthessünk. (Éljen, éljen). Azt hiszem és nem hiszem, hogy tévednék, hogy ebben a népben van ilyen nagy erőforrás, van ebben a népben szabadság utáni vágy, demokráciára való hajlam.*

Számítunk a kisiparra

— Roppant erőfeszítésre van szükség, hogy iparunkat felépítsük, még pedig a legjobb gépek, a legnagyobb koncentráció, a legkiválóbb szakerek segítségével. Eltakarítani a romokat és a szemétdomb helyére egy szép és boldog országot építeni, minden erőnket meg kell feszíteni ennek a célnak elérésére. *Míg azonban egy ilyen ipari apparátusunk lesz, addig a kisiparnak a vállaira nehezedik az ipari élet megindulásának a feladata. Magyarországon nem lebecsülendő a kisipari réteg. Azonkívül megbizható réteg is, mert Magyarországon az ipari kapitalizmus gyötrelmes kintása az ipari munkásságnak száz- és százazreit kényszerítették arra, hogy önállósítsák magukat. A magyar kisipar törzse régi szervezett munkásokból alakul. Éppen ezért számítunk arra, hogy a kisiparos réteg a parasztság és munkásság harmadik pillére lesz az ország felépítésénél.*

A Dunamedence népeinek sorsközössége

— Kell, hogy a Magyarországon körül élő népek között ellentét, harc, gyűlölködés többet ne legyen, mert a Duna medencéjében élő népek egymásra vannak utalva. A legteljesebb harmonia megterem-

tésére kell törekednünk. Keleten kel fel a nap, nyugaton nyugszik. Kelet felé gondolunk, a forradalom új országa, a proletárság hazája felé és egészen új fejezetet kezdünk írni Magyarország történelmében.

A két proletárpárt egységének fontossága

— Nehéz üdöztetések között, de felismervén, hogy az egyesült munka, az együttműködés a két párt között történelmi szükségesség, politikai kényszerűség, mert hogyha mégegyszer előfordulhat a magyar történelem során hogy a két hatalmas párt egymást rágja, akkor újra a fasizmus, újra a kapitalizmus fog urrá lenni felettünk és vajjon a történelem során melyik állam fizetett veszített háborúja után olyan hadisarcot, amelyet a parasztság, a magyar munkásság vesztett forradalma után. Munkabérékben, terményárakban, szabadságnak, kultúrának, szabad életnek, demokráciának elvesztésében. Még egyszer akarjátok, hogy ebben az országban grófok és papok uralkodjanak (Nem, nem), szolgabírák (le velük), csendőrök és detektívek? Szabad országban akartok élni, szabadon, demokráciában, abban a reményben, hogy gyermekeitek egy új ragyogó nagy-szerű földön élhetnek majd vértől, haláltól nem fenyegetve. Ha ezt akarjátok, akkor a két pártnak életre-halálra együtt kell masiroznia.

Szakasits Árpád beszéde program, tanítás volt Szeged munkásaihoz, akik hálás melegséggel ünnepelték őt ezért.

Dr. Valentiny Ágoston néhány rövid mondatban ismerteti a kormány munkájának nehézségeit, majd Vörös József elnök a gyűlést lelkes taps között bezárja.

Szeged város polgármesterétől.

7960/1945. E. sz.

Tárgy: Járványveszély.

Járványveszély lépett föl városunkban.

Szeged népének magatartásától függ a kiütéses tifuszjárvány megállítás, illetőleg életének megmentése. A betegséget tetvek okozzák. Akik tetűcipés nem ér, nem betegszik meg. Egyetlen védelem a tetűmentesség. Aki bárhol tetves embereket észlel, azonnal tegyen rólok jelentést a legközelebbi rendőrnél, a városnál, vagy a tiszti főorvosi hivatalban, hogy tetűmentesítésük mielőbb megtörténjen.

Óvakodjunk villamoson, hivatalok, vagy üzletek előtt az olyan csoportosulástól, ahol egyik emberről a másikra a tetű átmehet.

A járvány megállítására elrendelem az összes iskolák, színházak, mozik mai naptól számitott 14 napig való lezárását. Mindennemű gyülekezés, tánciskola, gyűlések, sportünnepélyek, stb. tartása ugyanezen idő alatt tilos.

Felhívom a lakosságot, hogy a közérdekre való tekintettel a tetűmentesítés régett a tisztifőorvosi hivatalban jelentkezzenek annál is inkább, mert aki ezt elmulasztja és feljelentés alapján vagy bármi más utón a hatóságnak tetveség tudomására jut, az érdekelt ellen a legszigorúbb egészségügyi eljárást folyamatba teszi s az illetőket megfigyelő helyekre szállítja 28 napi időtartamra.

Szeged, 1945 március 24.

Dr. Pálty György
a polgármester.

„Követeléseinkben nem alkuszunk és nem engedjük kockára tenni az elért eredményeket“

Erdei Ferenc és Veres Péter beszéde a Nemzeti Parasztpárt szegedi nagygyűlésén

Szeged környékének parasztsága, a délvidéki mezővárosok földművesnépének köldötttségei, ünnepelték vasárnap a szegedi Városi Színházban a magyar parasztság történelmi követelésnek a földreformnak törvénybeiktatását. A nagygyűlésen résztvettek Kecskei, Pélegyháza, Kistelek, Hódmezővásárhely, Makó, Orosháza parasztnépének képviselői, Csongrád, Békés, Csanád és Pest vármegye déli részének községeiből a Nemzeti Parasztpárt helyi szervezeteinek vezetői, hogy a már megindult mezei munka közben és a földosztás megkezdésének pillanatában együtt ünnepeljenek és tüntessenek a parasztság teljes társadalmi és politikai felszabadítása mellett.

A nagygyűlést 11 óra után nyitotta meg Vass János, a Parasztpárt szegedi szervezetének elnöke és felkérte Erdei Ferenc belügyminisztert, a párt országos vezetőségének tagját beszédének megtartására.

Erdei Ferenc

nagyszabású beszédének elején összefoglaló tájékoztatást adott a gyűlés közönségének a Nemzeti Függetlenségi Front eddigi végzett munkájáról, jelenlegi és következő fontos feladatairól.

— A magyar történelem folytatása a megnyomorított országban ma forradalmi változást, újakezdést jelent mindazzal szemben, ami volt. Hogy a forradalmi eszme, a demokratikus összefogás politikája elindult Szegedről, ezzel már meg is tett valamelyes utat. Itt indítottuk el a Nemzeti Függetlenségi Frontot, itt alakítottuk meg az első Nemzeti Bizottságot.

A Nemzeti Bizottságokkal olyan intézményt léptettük itt életbe, amely a magyar demokráciának mulhatatlanul fontos szerve, szinte az a szerve, amelyen keresztül él és lélezkzik a nép.

Ezután beszélt arról is a belügyminiszter, hogy egyes Nemzeti Bizottságok igyekezetükben olyan munka végzését is vállalták, amely az állam feladata lenne. Megállapítja azonban, hogy amit nagyon komolyan vállalunk, azt olyan mértékben kell akarni, hogy inkább tul kell menni a vállalkozásban, mint csak egy lépést is innen maradni a szükséges határon.

A Szegedről indult demokratikus ujjáépítésről tovább beszélve állapítja meg Erdei Ferenc:

— Itt, Szegeden jelent meg először a Nemzeti Parasztpárt. Az a párt, amely ugyan már 1939-ben megalakult, de akkor nem volt módja, hogy az ország nyilvánossága előtt szervezkedésbe kezdjen. Most éppen ezekben az időkben nyílt meg az alkalom, hogy a Nemzeti Parasztpárt nyíltan sikra lép-

het, kibonthatja zászlaját annak a politikának, amely a szegény-parasztság teljes felszabadítását szolgálja olyan felelősséggel, amely a párt létének alapja. Most már hónapok vannak mögöttünk, tapasztalataink vannak és benne vagyunk a demokratikus ujjáépítés munkájában.

— A népi demokrácia eszméje olyan újakezdést jelent Magyarországon, amelyet másképp, mint forradalminak nem nevezhetünk. Ez a Nemzeti Függetlenségi Front programja, amelyben mindannyian egyetértünk. Vállaljuk, hogy ami ebben foglaltatik, olyan gyorsan végrehajtsuk, ahogy csak lehet. Ezt teszi a Parasztpárt, ezt teszi a többi párt is. Nem lehet tehát hátrálás és megalkuvás. Akik alakoskodnak, nyilván nem is akarják, hogy a magyar történelem új korszaka bekövetkezzen. Azokkal szemben, akik ma aggodalmaskodnak, mi világosan az új korszakot akarjuk, tehát minden riadozás, félelem, most amikor már benne vagyunk a munkában, csak akadály, csak gátolja a magyar demokrácia felépítését.

— A népi demokrácia forradalmi eszméje nem forradalom. A korszak forradalmi változás állapotában van, de nem forradalom. Meg kell tanulni ezt. Nem hátrálni, nem engedni, de azt tenni, amit az adott helyzet parancsa megkövetel.

Ez a kettős, egymással szembenálló és egyformán kötelező parancs az, melyet az ország mostani helyzete előír, a magyar demokrácia harca megkövetel és ezt a parancsot követi a Nemzeti Parasztpárt is. Több fontos kérdésben, így a földreform végrehajtása, a közigazgatás és a rendőrség kérdésében is megvilágította a belügyminiszter azt az utat, amelyet ennek a kettős parancsnak a követése megszab.

— Nagy a felelősség sulya amely ránknehezedik és a ropant felelősségben közösen kell osztoznunk. A Nemzeti Parasztpárt nevében bátran mondhatom, tudatában vagyunk ennek a felelősségnek mind a két irányban. Világosan ismerjük tennivalóinkat és nem fogunk megalkudni az akadályokkal.

Erdei Ferenc nagyszerű beszéde után

Veres Péter

emelkedett szólásra.

— Elvtársaim, barátaim! A Parasztpártban, amely ezidő szerint új párt, az a társadalmi osztály jelentkezik, amelynek a múltban hazátlan bitang volt a neve és amely végül is, egy bizonyos idő és sok huza-vona után kénytelen-kelletlen maga is beletörődött ebbe. Nem kell erről sokat beszélni, hiszen itt a szocialista mozgalomban nevelkedett emberek vannak tul-

nyomórészt jelen, akik tudják, hogy volt Magyarországon agrárszocialista mozgalom, élén Áhim Andrással, Várkonyival, Mezőfi Vil móssal. Tudjátok, hogy ha volt, akkor azért volt, mert a történelmi szükség-szerűség parancsolta. Semmi nem született magától, különösen olyan társadalmi légkörben és olyan elnyomatásban, mint ami Magyarországon volt.

— Tehát ha Magyarországon forradalmi jellegű agrárszocialista mozgalom jelentkezett az elmúlt évtizedekben ennél a lanyha, nehézmozgásu magyar népnél, akkor feltétlenül nagy bajoknak kellett lenni és feltétlenül voltak is nagy bajok. A mult világháborút követő forradalmat elvesztettük, az ellenforradalmi gondolat legázolta a magyar parasztságot. Először úgy, hogy nyílt választójogot adott, azután úgy, hogy a választójogból kirekesztette az agrárproletáriátust. Nekem például ma sincs választójogom, mert nem voltam elég érett rá, vagy túlérett voltam.

— A falvak népe ma nem olyan egyszerűen intézi el azt a kérdést, hogy ki a nép ellensége, mint a városban. A városban csupán a nyilas vagy fasizta az ellenség, a faluban viszont mindenki az, aki az elmúlt korszakban közreműködött abban, hogy a nép ne tudjon saját erejével egységesen fellépni. A nép nem tud nekik felejtetni, mert azokat látja közvetlenül ellenfeleinek, akik évszázadokon át ellenfelei voltak. Éppen ezért a Nemzeti Parasztpárt testvéri szövetségben a munkásság pártjával le akar számolni nemcsak a földkérdésben, hanem egyéb kérdésekben is.

— Ez a párt természetesen olyan elemeket foglal magában, amelyeket eddig egyetlen mozgalom sem tudott kézben tartani, irányítani és nevelni. Ha tehát a Parasztpárt lassabban mozog, ez azért van mert, mert nem volt módunk, lehetőségünk kinevelni tömegeinket. Ezt a munkát is el kell most végeznünk és éppen a Parasztpártnak sajátos feladata, hogy ne mások végezzék el a parasztság öntudatosítását, hanem maga a parasztság váljon végre öntudatos és végezze azt a munkát, ami reáesik.

A továbbiak során a parasztság mai legsürgősebb feladatairól beszélt Veres Péter. A termelőmunka folyamatosságát csak óriási erőfeszítés árán biztosíthatjuk és ebben a tekintetben nagy jelentősége van a szövetkezésnek.

Hangsúlyozta azonban, hogy ne erőltessék a szövetkezést ott, ahol erre nincs meg a hajlandóság. A társas termelést csak lélekben előkészült, kollektív gondolkodásu emberek tudják jól elvégezni, tehát ott, ahol ilyen emberek vannak, segítenünk kell a szövetkezetek megalakulását. A termés sikeréhez tartozik az is, hogy a megmaradt állataival a lehetőség szerint gazdálkodják a parasztság. Az vezet a kibontakozáshoz, ha a régi szerző és zsongató ösztönöket párosítani

tudja a mai gazdasági és politikai öntudattal.

Végül a parasztság nemzeti öntudatáról beszélt Veres Péter.

Ne féltse — mondotta — senki uriember, aki a történelmi Magyarország örökösének tartja magát, ne féltse fölünk a magyar nemzet sorsát: Ha az ő kezükön nem vesszünk el eddig, ha van még magyar nép, amelyből öntudatos magyar nemzet fejlődhet, az legelső sorban íróink és parasztjaink érdeme.

A percekig tartó lelkes tapsal fogadott beszéd után Vass János elnök zárószavaival véget ért a nagygyűlés.

Szegedi hírek

Szolgálatos gyógyszerárak

Borbély József, Tisza Lajos-körút 20. Telefon: 22-68. Nagy Gy. örök. K. Hangay Levante dr. Boldogasszony-sugárút 31. Zakar örök. Máthé Mihály, Valéria-tér 1. Telefon: 16-95.

A Nemzeti Segély felhívja azokat a szegedi családokat, amelyek budapesti gyermekekkel fogadtak be, hogy — amennyiben ezt nem tették meg — címüket sürgősen közöljék velünk személyesen vagy postán. (Nemzeti Segély, Kálvária-utca 8-10.) Egyben közöljük, hogy a gyermekek Budapestre irányuló leveleinek feljuttatását magunkra vállaltuk. Kérjük a leveleket hozzánk beküldeni, hogy az aggódó szülőket megnyugtathassuk. A Budapestre érkező leveleket is mi fogjuk szétosztani.

Munkászenészek, akik a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség keblében működő fuvószereken játszottak vagy játszanak, 27-én d. u. 2 órakor okvetlen jelentkezzenek a MDISz székházában (Vörösmarty-u. 5.) a kiadott ruhával és hangszerrel együtt.

Halálhíradás. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem és édesapánk, Csányi Sándor életének 72-ik évében elhunyt. Temetése 27-én d. u. 3 órakor lesz a Dugonics-temetőből. A gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyám és nagyanyja, id. Demeter Ferencné sz. Nagyviván Julianna hosszú szenvedés után 25-én életének 64. évében elhunyt. Temetése 27-én délután 3 órakor lesz a rókusai temetőben. Gyászoló család. (Minden külön értesítés helyett.)

Köszönetnyilvánítás. Köszönetem nyilvánítom mindazoknak a bajtársaknak, ismerősöknek, akik férjem temetésén részt vettek és virágadományokkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Özv. Vasziom Miklósné.

Köszönetnyilvánítás. Dudás Sándor illatszerkereskedő és neje D. Nagy Erzsébet a Városi zsinagoga tagja tekintélyes mennyiségű orvosi kötszert, gyógyszert, műszert és kórházi felszerelési cikkeket, valamint 1000,- P. készpénzt ajánldozott az Uj Magyar Hadsereg részére. Példamutató nemes és hazafias áldozatkészségükért a honvédség nevében hálás köszönetemet fejezem ki. Örley ezredes, kerületi parancsnok.

Köszönetet mondok mindazoknak, akik szeretett férjem, Zsoldos János temetésén virágadományokkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Felhívjuk a mesterségesen táplált csecsemők és gyermekek szüleit, illetőleg gondozóit, hogy a lelet a forralás után azonnal hűsék le folyó víz alatt, vagy jégre helyezve.

Iskolai hír. Majorné. Mayer Luiza gyorsíró- és gépiróiskolájában április 5-én kezdődik meg újból a gyorsírás,

gépírás és helyesírás tanítása. Beiratkozás: d. e. 9-12-ig, d. u. 4-8-óráig, Horváth M. utca 3. lpartestületi székházban.

Felhívás. Felhívom a volt szegedi 105 01 légo mentési századbeli Szegeden tartózkodó bajtársaimat, hogy saját érdekükben március 28-án délután 4 órakor Gyertyamosi-u. 6. fszt. 7. alatti megjelenni szíveskedjenek. Szilágyi.

A Vígziograd igazgatója, Betlen B. László vasárnap visszaérkezett budapesti útjáról és igen kellemes meglepetéseket hozott a szegedi közönségnek. Salamon Béla, Boross Géza, Hlatky Edit, Varga D. József, a Duo Hargittay, a Duo Arganta és Somló Sándor kar-nagy személyében, akik a kétheti kényszerünetet kihasználva máris gőzerővel kezdték meg a Vígziograd megnyitó műsorának próbáit.

Felhívás. Felkérem az itélőtábla tényleges és nyugdíjas alkalmazottait, hogy illetményük rendezése végett illetménylap vagy postatakarékpénztári csekkelismervénnyel az itélőtáblánál megelőbb, de legkésőbb 29-ig jelentkezni szíveskedjenek. Segédhivatali igazgató.

Lehotay Árpád szini iskolája Kazinczy-utca 1-3. szám 1. emelet 26. (Kereskedelmi középiskola épülete.) az április 9-én kezdődő négyhónapos tanfolyamra jelentkezés minden hétköznap délelőtt 10-12 óra között. Kérjen sürgős prospektust!

Párthírek

A Szociáldemokrata Párt szegedi szervezete tagjainak mérsékelt áron angol nyelvtanfolyamokat rendez kezdők és haladók részére. (Kis csoportok heti 2 órában havi 20 P.) A tanfolyamok április 1-én kezdődnek Beiratkozás a kerületi pártszervezeteknél a hivatalos órák alatt és a központban, Csekonics-u. 4. szám alatt naponta d. u. 2-5-ig.

SPORT

Tisza-Móraváros 14:0 (7:0) A Tisza remek csatárjátékkal lehengerelte a Móravárost. Góllövők: Hernádi 7. Bakos 2, Tóth II. 2, Papp, Tóth I., Pakó I., Pakó II. A Tisza csatársora és fedezetsora kitően játszott. Móraváros széteső játékot mutatott

Szeged-SzATE 7:4 (2:1) A Szeged csak izgalmas küzdelem után győzött a lelkes és mindinkább erősödő SzATE ellen. Góllövők: Szöcs 3. Vörös 2, Nagy, Harangozó, Bernáth és Megyeri. Jók: Kakuszi a mezőny legjobbjá, Szöcs, Harangozó.

Felkérem a következő játékosokat, hogy kedden délután 3 órakor a Vasutas stadionban teljes felszereléssel jelenjenek meg: Kovács UTC, Mucsi SzTK, Kormánycs UTC, Laudisz II. SzAK, Botos Heiszig SzTK, Fodor UTC, Hernádi Vasutas, Hegyes UTC, Laci és Szabó Móra, Dékány SzAK, Nagy László és Bernáth UTC, Révész és Takács Vasutas. Nyilasi ifj. kapitány.

A Labdarugó Játékvezetők délkerületi alosztálya felhívja mindazokat a sportembereket, akik játékvezetői vizsgát akarnak tenni, hogy e hónap végéig a DLASz címén (Szt. Ignác-u 5) a megindítandó tanfolyamra írásban jelentkezzenek.

Értesítem a gazdaközönséget, hogy a 20 év óta fennálló

mindennemű mezőgazdasági termények és termékek adás-vételével

folytatott kereskedésemel től megnyitottam

Szent István-tér 15. szám alatti. Kérem, bármilyen termény-, vetőmag-, gyapjú-, stb. eladás vagy vétel ügyben fetkeresni szíveskedjenek.

Hauer Lajos.

Hivatalos közlemények

A Szegedi Igazoló Bizottságtól.

7817/1945. ig. biz. sz.

Hirdetmény

A közalkalmazottak igazolásáról szóló 15/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a értelmében közhirrre tesszük, hogy tárgyainl fogjuk a következő közalkalmazottak igazolási ügyét

V. sz. Igazoló Bizottság tárgyalá ideje 1945 április 5., d. e. 8 óra helye: Városháza, I. em 19. sz.

- 1. Zsák Frigyes üzemi gyakornok, 2. Molnár Kálmán aligazgató, 3. Kerényi János műszaki s-liszt, 4. Helmly Géza, 5. Lőrincz Mihály, 6. Pataki Bálint, 7. Kristóf Kristóf, 8. Vörös Pál polgárörök, 9. Dóczy Mihály II. o. altiszt, 10. Szücs Józsefné tisztv., 11. Szücs József irodatiszt, 12. dr. Becker Vendel kir. főig., 13. Szenes Kornél műsz. tan., 14. Villányi Armin hiv. vez., 15. Villányi Arminné áll. kez., 16. Komáromi Gyula üzemvezető, 17. Sztójnovics Vazul üzemi ellenőr, 18. Bódi Erzsébet tanító, 19. Molnár Sándor pénztári ellenőr, 20. Nagypál Károly üzemvezető, 21. Márta Magda tanítónő, 22. dr. Háber Pál al-elnök, 23. Detire Béla kamarai vezető, 24. Skultéty János igazgató, 25. Práger József városi tisztviselő.

Alulírott elnök bejelentéseket (panaszokat) személyesen átvesz minden hétfőn és szerdán délelőtt 10-12 óra között.

Andorka Sándor

V sz. bizottság elnöke.

Felhívjuk a város lakosságát, hogy mindazok, akik a fent felsorolt közalkalmazottak oly magatartásáról, vagy cselekményéről birnak tudomással, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és a vonatkozó bizonyítékokat, tanukat hozzám, mint a bizottság elnökéhez szóban vagy írásban a tárgyalás előtt a szegedi Igazoló Bizottság hivatalos helyiségében (Városháza, főispáni hiv.) délelőtt 9-1 óra között jelentsék be. Írásbeli bejelentést a bizottság csak akkor vesz figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét a bejelentésen feltünteti

A fenti tárgyalásokon panaszának szóbeli előadása végett bárki megjelenehet.

Szeged város polgármesterétől

7827/1945. II. sz.

Tárgy: Lakáskérdés szabályozása.

Szeged város városi tanácsa 1945 március 20-án megtartott ülésén a lakáskiutalások rendezésével kapcsolatban az alábbi határozatot hozta:

Határozat

1. Szeged város joghatósága területén főbérleti lakás csak azoknak juttatható, akik 944 március hó 1-én Szegeden főbérleti lakással rendelkeztek.

A fenti rendelkezés alól kivételnek:

- a) azok a közalkalmazottak, akik Szeged város területén állandó szolgálatot teljesítenek, vagy állandó jellegű szolgálatiállásra helyezettek ide; b) azok az egyéb személyek, akik Szeged város területén kívánnak idelepedni s az itt kifejtendő munkásságuk állandó jellegű és közérdekből indokolt.

2. A város területén ideiglenesen tartózkodó személyek kizárólag csak szükségülakásban helyezhetők el.

Útastom a polgárőrség felügyelőségét, hogy jelen határozatom 1. és 2. pontjában felsorolt kivételek figyelembevételével a Szegedre beköltözni szándékozókat közegeivel már a megérkezés alkalmával szólíttassa fel, hogy vagy azonnal, vagy 2-3 napi pihenés után Szeged város területét elhagyni kötelesek. (Pl. Hódmezővásárhelyre, Orosházára, vagy egyéb még felvevőképes városokba és vidékre továbbítandók). Ugyancsak az egész város területére kiterjedő ellenőrzés alkalmazásával a rendes lakással és igazolt rendes foglalkozással nem rendelkező egyéneket, a „fekete” üzérkedőket, egyáltalán a termelésre és építési munkára káros elemeket a munkalaborokba irányítsa és ezektől a várost minden rendelkezésére álló eszközzel és módon tisztítsa meg. Szeged, 1945 március 23.

Dénes, h. polgármester.

Finomlisztelosztás

Az 1945. évi április 1-10-ig érvényes 1-es számú finomlisztjegyre 50 dkg. finomliszt fog kiosztatni. A kereskedők az utalványért e hirdetés megjelenése után, de legkésőbb április hó 3-ig a közellátási hivatal lisztosztályánál jelentkezzenek. A liszt kiadásának végső határideje április 10-ike, a jegyek elszámolásának határideje pedig április 13-ika. E határidőn túl 1-es számú jegyet a közellátási hivatal elszámolásra nem fogad el.

Apróhirdetések

Postán beküldött hirdetéseket nem áll módunkban közölni. Csak a kiadóhivatalba behozott hirdetéseket közölhetjük.

Lakás

Régibéru rókusai egyszobás lakásom elcserelném kétszobásra vagy magánháza. Feltámadás-utca 7, fűszerüzlet.

Egy vagy két butorozott szobát keresek négytagu család részére lehetőleg konyhasználattal. Róka-u. 11.

Magányos orvos butorozott szobát keres lehetőleg ellátással. Kárász-utca 6. Schvarcz szabó céghez.

Egyszobás lakás kiadó. Ilona-u. 24.

Foglalkozás

Intelligens házvezetőnőt keresünk azonnalra. Jelentkezés délelőtt, Attila-utca 16, Kertész.

Munkátársat keresek 45 holdas szántó, konyhasert és gyümölcsfaiskolás, ártékizulatos lanyásbirtokomból. Csak olyan szellemember ajánlatait kérem, aki a fűiskolát szakszűren tovább fejleszt. Ajánlatokat Mézerné ingatlan irodához, Horthy Miklós-u 2. Kulturpalotánál.

Ápolók. Ápolónő: felvétetnek. Teleki-u. 14. alatti.

Angol (amérika) ford. kiadóban.

Ügyfelem társulna tízezer pengőtől 200 ezer pengőig életképes vállalatához. Ajánlatokat kérek Mézerné irodához, Horthy Miklós-u 2. (Kulturpalotánál).

Bejárónőt keresek 4-5-öttré. Hétvezér-u. 27. emelet

Férfi- és női munkásokat felvesz, faredőnyjavítást vállal. Kiskun-Isztván redőnygyára Szeged, Délibányi u. 2-4.

Hodász-lele üzem (Szeged Lechner-tér 9.) keres azonnali belemásra vasesztergályost, szerszámalkatost és egy tanulót. Jelentkezni naponta 9-12 óráig.

Mindenes főzőlányt felveszek. Fischer, Tisza Lajos-körút 7, I. emelet. Jelentkezés d. u. 4-től.

Adás-vétel

Keresek vételre háztelkeket, kisebb-nagyobb családi és bérházakat, gyümölcsösöket. Jörfizetű vevőim a vételárát megegyezés szerinti pénzben fizetik. Mézer ingatlaniroda, Horthy M-u. 2 (Kulturpalotánál).

Dublé karikagyűrű kapható. Ékszerjavítás. Bárdóczy ékszerész, Kelemen-utca 2.

Mosték eladó. Nemzeti Segély, Kálvária-u. 8-10.

Üres zsákokat (papír vagy jutát) veszek. Ajánlatot kérek. Bene Károly Kiskundorozsma.

Apró úvegeket veszek. Beke állatszettár. Református-palota, 10-12-ig.

Használt regényeket, könyvsorozatokot stb. vesz Szent István Társulat, Kárász-u. 14.

Eladók: babakelengye, kislányruhák, sportkocsi, befőttes- és paradicsomosítvegek, szekrények és gyerekágy. Érd. lehel d. u. 3 óratól a házmaster-nél. Zerge-u. 4/b.

Felelős szerkesztő Szirmai István.

Felelős kiadó Konez László.

Kiadja:

Hirtalpiadó .fi.

Szerkesztőség Jókai-utca 4.

Kiadóhivatal: Kárász-utca 1-2.